

(Do not open this Test Booklet until you are asked to do so)
(ଆପଣଙ୍କୁ ନ କୁହା ଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଟେଷ୍ଟ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଖୋଲିବେ ନାହେଁ)

Time Allowed : 45 minutes ସମୟ ଅନୁମତି : 45 ମିନିଟ୍	Maximum Marks : 200 ଅଧିକତମ ମାର୍କସ୍ : 200	Total Questions : 50 ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ : 50	Number of questions to be answered : 40 ଉତ୍ତର ଦେବାକୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା : 40
---	---	---	---

Kindly read the instructions given on this Page and Back Page carefully before attempting this Question Paper.

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଟେଷ୍ଟା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଏବଂ ପଛ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ସାବଧାନାପୂର୍ବକ ପଢନ୍ତୁ ।

Important Instructions for the Candidates :

1. This Test Booklet contains 50 questions printed in English and Odia. Out of these, the candidate is required to answer any 40 questions. If a candidate answers more than 40 questions, the first 40 answered questions will be considered for evaluation.
2. When you are given the OMR Answer Sheet, fill in your particulars on it carefully with **blue/black** ball point pen only.
3. Use only Blue/Black Ball Point Pen for marking responses.
4. The CODE for this Test Booklet is **C**. Make sure that the CODE printed on the OMR Answer Sheet is the same as that on this Test Booklet. Also ensure that your Test Booklet No. and OMR Answer Sheet No. are exactly the same. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of both the Test Booklet and the OMR Answer Sheet. No claim in this regard will be entertained after five minutes from the start of the examination.
5. Before attempting the question paper kindly check that this Test Booklet has total 28 pages and OMR Answer Sheet consists of one sheet. At the start of the examination within first five minutes, candidates are advised to ensure that all pages of Test Booklet and OMR Answer Sheet are properly printed and they are not damaged in any manner.
6. Each question has four answer options. Out of these four options choose the **MOST APPROPRIATE OPTION** and darken/blacken the corresponding circle on the OMR Answer Sheet with a Blue/Black Ball Point Pen.
7. Five (5) marks will be given for each correct answer. One (1) mark will be deducted for each incorrect answer. If more than one circle is found darkened/blackened for a question, then it will be considered as an incorrect answer. Unanswered questions will be given no mark.

P.T.O.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ :

1. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକାରେ 50 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଇଂରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରିତ ଅଛି । ଏହାଭିତରୁ, ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଯେକୌଣସି 40 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ 40 ଟିରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର ଦେଇଥାଏ, ପ୍ରଥମ 40 ଟି ଉତ୍ତର ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ବିବେଚିତ କରାଯିବ ।
2. ଆପଣଙ୍କର ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତର ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ଲୁ/ବ୍ଲାକ୍ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ ଦ୍ୱାରା OMR ଉତ୍ତର ଫର୍ମରେ ସାବଧାନତାର ସହ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।
3. ଉତ୍ତର ଚିହ୍ନିତ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ବ୍ଲୁ/ବ୍ଲାକ୍ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
4. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକାର କୋଡ୍ **C** ଅଟେ । OMR ଉତ୍ତର ଫର୍ମରେ ମୁଦ୍ରିତ କୋଡ୍ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକାର କୋଡ୍ ସମାନ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଆପଣଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ OMR ଉତ୍ତର ଫର୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଅବିକଳ ସମାନ । ଯଦି ଆପଣ ଏହି ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ କିଛି ତ୍ରୁଟି ବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିବେ ତେବେ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରନ୍ତୁ । ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେଇଯିବା 5 ମିନିଟ୍ ପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆବେଦନ ସ୍ୱୀକାର କରାଯିବ ନାହିଁ ।
5. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ହଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 28 ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ଏବଂ OMR ଉତ୍ତର ଫର୍ମ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ଅଟେ । ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍, ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଉଛି ଯେ ପରୀକ୍ଷା ପୁସ୍ତିକା ଏବଂ OMR ଫର୍ମର ଭଲ ଭାବରେ ମୁଦ୍ରିତ ଅଛି ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାର କ୍ଷତି କ୍ଷତି ନାହିଁ ।
6. ପ୍ରତିଟି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଚାରିଟି ବିକଳ୍ପ ଅଛି । ଏହାରୁ ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ବିକଳ୍ପକୁ ଚୟନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ OMR ଉତ୍ତର ଶୀଟ୍ରେ ସଂଗତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଚକ୍ରକୁ କଳା/ନୀଳ ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ପେନରେ କଳା କରନ୍ତୁ ।
7. ପ୍ରତିଟି ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପାଞ୍ଚ (5) ଅଙ୍କ ଦିଆଯିବ । ପ୍ରତିଟି ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଏକ (1) ଅଙ୍କ କାଟାଯିବ । ଯଦି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଗୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ଚକ୍ରରେ କଳା କରାହେଇଥିବ ତାହାକୁ ଭୁଲ୍ ଉତ୍ତର ବୋଲି ଗଣାଯିବ । ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନଥିବ ତାହା ପାଇଁ କିଛି ଅଙ୍କ (mark) ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

କୃ.ପୃ.ପ.

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____	Invigilator's Signature : _____
ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନାମ (ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ) : _____	ପରୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ : _____
Application Number (in figures) : _____	
ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା (ଅଙ୍କରେ) : _____	
Roll Number (in figures) : _____	
ରୋଲ୍ ନମ୍ବର (ଅଙ୍କରେ) : _____	
Centre of Examination (in Capital Letters) : _____	
ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରର ନାମ (ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ) : _____	
Candidate's Signature : _____	
ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ : _____	
Facsimile signature stamp of Centre Superintendent : _____	
କେନ୍ଦ୍ର ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରାସିମିଲି ସହ (facsimile signature) ଷ୍ଟାମ୍ପ୍ : _____	

1. Which of the following Sociologists argued that Sociology helps in understanding the links and connections between “personal troubles” and “social issues” ?
 - (1) Durkheim
 - (2) C.W. Mills
 - (3) Bourdieu
 - (4) Weber
2. Which programme of the Government of India directly targets at improving sex-ratio ?
 - (1) Widow Pension
 - (2) Pre-Natal Diagnostic Techniques (Regulation and Prevention of Misuse) Act
 - (3) Beti Bachao Beti Padhao
 - (4) Sukanya Samriddhi Yojana
3. Which of the following statements is true about Colonialism in India ?
 - (1) Parochialism gave birth to Colonialism in India.
 - (2) Colonialism gave birth to Nationalism in India.
 - (3) Urban poor were the main carriers of Nationalism in Colonial India.
 - (4) Capitalist economic changes in India were not related to Colonialism.

4. Match the following terms (**List-I**) with their description (**List-II**) :

List-I (Terms)	List-II (Descriptions)
(A) Varna system	(I) Process of adopting higher caste practices
(B) Scheduled Castes	(II) Four-fold division of society
(C) Sanskritisation	(III) Opposed to Hindu society
(D) Resistance Tribes	(IV) Recognised by Govt. of India Act, 1935

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV)
- (3) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III)
- (4) (A) - (II), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (III)

SPACE FOR ROUGH WORK

1. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସମାଜବିଜ୍ଞାନ "ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମସ୍ୟା" ଏବଂ "ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା" ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଯୋଗାଯୋଗ ତଥା ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?
- (1) ଡୁର୍କାଲମ୍ (2) ସି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ମିଲସ
(3) ବୋରଡିୟୁ (4) ଝେବର
2. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ସିଧାସଳଖ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥାଏ ?
- (1) ବିଧବା ପେନସନ
(2) ପ୍ରସବ-ପୂର୍ବ ନିଦାନ କୌଶଳ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଅପବ୍ୟବହାର ନିବାରଣ) ଅଧିନିୟମ
(3) ବେଟି ବତାଓ ବେଟି ପଢ଼ାଓ
(4) ସୁକନ୍ୟା ସମୃଦ୍ଧି ଯୋଜନା
3. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ବିବୃତି ଭାରତରେ ଉପନିବେଶବାଦ ବିଷୟରେ ସତ୍ୟ ?
- (1) ପାରୋକିଆଲିଜମ୍ ଭାରତରେ ଉପନିବେଶବାଦକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲା।
(2) ଉପନିବେଶବାଦ ଭାରତରେ ଜାତୀୟତାବାଦକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲା।
(3) ଔପନିବେଶିକ ଭାରତରେ ସହରାଞ୍ଚଳର ଗରିବମାନେ ରାଷ୍ଟ୍ରବାଦର ମୁଖ୍ୟ ବାହକ ଥିଲେ।
(4) ଭାରତରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପନିବେଶବାଦ ସହ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲା।
4. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ (ତାଲିକା-I) ସେଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଣ୍ଣନା (ତାଲିକା-II) ସହିତ ମେଳ କରନ୍ତୁ।

ତାଲିକା-I (ସର୍ତ୍ତାବଳୀ)	ତାଲିକା-II (ବିବରଣ)
(A) ବର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା	(I) ଉଚ୍ଚ ଜାତି ପ୍ରଥାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା
(B) ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି	(II) ସମାଜର ତତ୍ତ୍ୱମୁଖ୍ୟ ବିଭାଜନ
(C) ସଂସ୍କୃତକରଣ	(III) ହିନ୍ଦୁ ସମାଜକୁ ବିରୋଧ
(D) ପ୍ରତିରୋଧକାରୀ ଜନଜାତି	(IV) ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଭାରତ ଅଧିନିୟମ, 1935

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛନ୍ତୁ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV) (2) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (I), (D) - (IV)
(3) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III) (4) (A) - (II), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (III)

SPACE FOR ROUGH WORK

5. Which of the following are arguments given by Alfred Gell to explain the significance of market beyond its economic function ?

- (A) Layout of the market symbolises the hierarchical inter-group social relations of that region.
- (B) Few goods are free in the market for groups lower in the hierarchy.
- (C) Different social groups are located according to their position in the caste hierarchy and hierarchical market system.
- (D) Interactions between tribals and non-tribal traders are based on social inequalities.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (A), (C) and (D) only

6. Which of the following principles are applied to maintain caste based restrictions ?

- (A) Birth
- (B) Marriage
- (C) Food Sharing
- (D) Occupation

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

7. How has national development impacted tribal development ?

- (A) Tribal areas located in mineral rich and forest covered parts of the country paid a disproportionately high price for development.
- (B) Large dams, factories and mines were built in Nehruvian era.
- (C) Tribals were dispossessed of their land for setting up hydroelectric power plants.
- (D) These developments benefitted the tribes at the expense of others.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B), (C) and (D)
- (2) (A), (C) and (D) only
- (3) (A), (B) and (C) only
- (4) (B), (C) and (D) only

5. ଆର୍ଥିକ କ୍ରିୟା ବ୍ୟତିତ ବଜାରର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଆଲଫ୍ରେଡ୍ ଗେଲ୍ ବ୍ଲାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଅଟେ ?
- (A) ବଜାରର ବିନିୟମ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଶ୍ରେଣୀଗତ ଆନ୍ତଃଗୋଷ୍ଠୀ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରତୀକ ।
- (B) ପଦାନ୍ତୁକ୍ରମରେ ନିମ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ବଜାରରେ କିଛି ଜିନିଷ ମାଗଣା ।
- (C) ଜାତି ପଦାନ୍ତୁକ୍ରମରେ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀଗତ ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନ ଅନୁଯାୟୀ ଅବସ୍ଥିତ ।
- (D) ଆଦିବାସୀ ଏବଂ ଅଣ-ଆଦିବାସୀ ବଣିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ସାମାଜିକ ଅସମାନତା ଉପରେ ଆଧାରିତ ।
- ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ
- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A) ଏବଂ (C) କେବଳ
- (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
6. ଜାତି ଆଧାରିତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ?
- (A) ଜନ୍ମ
- (B) ବିବାହ
- (C) ଖାଦ୍ୟବସ୍ତୁ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ
- (D) ବୃତ୍ତି
- ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ
- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
- (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
7. ଜାତୀୟ ବିକାଶ କିପରି ଆଦିବାସୀ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ?
- (A) ଦେଶର ଖଣିଜ ସମୃଦ୍ଧ ଏବଂ ଜଳାଶୟ ଆକ୍ଷାଦିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ଅତ୍ୟଧିକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
- (B) ନେହେରୁବାଦୀ ଯୁଗରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଜଳଭଣ୍ଡାର, କାରଖାନା ଏବଂ ଖଣି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ।
- (C) ଜଳବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- (D) ଏହି ବିକାଶଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜନଜାତିମାନଙ୍କୁ ଲାଭାଦିତ କରିଥିଲା ।
- ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ
- (1) (A), (B), (C) ଏବଂ (D)
- (2) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
- (3) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
- (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

8. Which of the following statements are true about stereotypes ?

- (A) Stereotypes are often applied to ethnic and racial groups.
- (B) Stereotypes fix whole groups into single entity.
- (C) Stereotypes refuse to recognise the variation across individuals.
- (D) Stereotypes are partly colonial constructs.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

9. In every society, some individuals have a greater share of valued resources – money, property, education, prestige etc., – than others. These social resources can be divided into different forms of capital. Identify them from the following.

- (A) Economic capital
- (B) Cultural capital
- (C) Social capital
- (D) Educational capital

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B), (C) and (D)
- (3) (A), (C) and (D) only
- (4) (B), (C) and (D) only

10. In which year did the first Backward Classes Commission headed by Kaka Kalelkar submit its report ?

- (1) 1956
- (2) 1953
- (3) 1950
- (4) 1958

11. Which of the following arguments are correct about tribes in India ?

- (A) Adivasis were always the oppressed group, as they are now.
- (B) Tribes were absorbed in Hindu society through Sanskritisation.
- (C) Tribes occupied a special trade niche, trading forest produce, salt and elephants.
- (D) Adivasis often exercised dominance over the plains people through their capacity to raid them.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (B), (C) and (D) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (A), (C) and (D) only

8. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ବିବୃତି ପରମ୍ପରାଗତ ଧାରଣା ବିଷୟରେ ସତ୍ୟ ?

- (A) ପରମ୍ପରାଗତ ଧାରଣା ପ୍ରାୟତଃ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମୁଦାୟ ଏବଂ ଜାତିଗତ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ।
 (B) ପରମ୍ପରାଗତ ଧାରଣା ସମଗ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଏକକ ସଂସ୍ଥାରେ ସ୍ଥିର କରେ ।
 (C) ପରମ୍ପରାଗତ ଧାରଣା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନିବାକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଏ ନାହିଁ ।
 (D) ପରମ୍ପରାଗତ ଧାରଣା ଆଂଶିକ ଭାବେ ଔପନିବେଶିକ ଗଠନ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
 (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

9. ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମାଜରେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ କିଛି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ବଳର ଅଧିକ ଅଂଶ ଥାଏ-ଅର୍ଥ, ସମ୍ପତ୍ତି, ଶିକ୍ଷା, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ସାମାଜିକ ସମ୍ବଳକୁ ପୁଞ୍ଜିର ବିଭିନ୍ନ ଆକାରରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ ।

- (A) ଆର୍ଥିକ ପୁଞ୍ଜି
 (B) ସାଂସ୍କୃତିକ ରାଜଧାନୀ
 (C) ସାମାଜିକ ପୁଞ୍ଜି
 (D) ଶିକ୍ଷା ପୁଞ୍ଜି

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B), (C) ଏବଂ (D)
 (3) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

10. କାକା କାଲେଲକରଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରଥମ ପଛୁଆ ବର୍ଗ ଆନ୍ଦୋଳନ କେଉଁ ବର୍ଷ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ?

- (1) 1956 (2) 1953 (3) 1950 (4) 1958

11. ଭାରତର ଜନଜାତି ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) ଆଦିବାସୀମାନେ ସର୍ବଦା ଅତ୍ୟାଚାରିତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଥିଲେ, ଯେପରି ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛନ୍ତି ।
 (B) ସଂସ୍କୃତକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇଥିଲେ ।
 (C) ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଲୁଣ ଏବଂ ହାତୀ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଆଦିବାସୀମାନେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାଣିଜ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ।
 (D) ଆଦିବାସୀମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରୁଥିଲେ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
 (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

12. What was the opinion of Dr. B.R. Ambedkar about local self-government during the drafting of the Constitution ?
- (1) He believed that local elites and upper castes would exploit the downtrodden masses further.
 - (2) He thought that local self-government will empower the downtrodden masses.
 - (3) He believed that local self-government will ensure equal representation of all social groups.
 - (4) He believed that local self-government will lead to economic prosperity.
13. Which of the following is **not** an example of community identity ?
- (1) Membership of family
 - (2) Membership of religious group
 - (3) Membership of a professional group
 - (4) Membership of caste group
14. Which of the following Articles of the Constitution of India, provides for the Right of Minorities to establish and administer educational institutions of their own and that the State shall not discriminate in granting aid to such educational institutions ?
(1) Article 21	(2) Article 29
(3) Article 30	(4) Article 25
15. Which of the following statements about Communalism are correct ?
- (A) Communal means something related to a community.
 - (B) Communalism is about religion, not politics.
 - (C) A devout believer may or may not be communal.
 - (D) Communalism results in constructing identity of large and diverse groups as singular and homogeneous.
- Choose the correct answer from the options given below :
(1) (A), (B) and (D) only	(2) (A), (B) and (C) only
(3) (A), (C) and (D) only	(4) (B), (C) and (D) only
16. On account of which of the following identity markers, do people often face discrimination and exclusion ?
- (A) Gender
 - (B) Ethnicity
 - (C) Disability
 - (D) Caste
- Choose the correct answer from the options given below :
(1) (A), (C) and (D) only	(2) (A), (B) and (D) only
(3) (A), (B), (C) and (D)	(4) (B), (C) and (D) only

12. ଡ.ବି.ଆର୍. ଆନ୍ଦେଦକର ସମ୍ବିଧାନର ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ବାୟତ୍ତ ଶାସନ ବିଷୟରେ ଆନ୍ଦେଦକର କ'ଣ ମତ ରଖିଥିଲେ ?
- (1) ସେ ବିଶ୍ବାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଜାତିମାନେ ଦଳିତ ଜନସାଧାରଣ ବହୁଳଙ୍କୁ ଶୋଷଣ କରିବେ ।
 - (2) ସେ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ବାୟତ୍ତ ଶାସନ ଅବହେଳିତ ଜନସାଧାରଣ ବହୁଳଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବ ।
 - (3) ତାଙ୍କର ବିଶ୍ବାସ ଥିଲା ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ବାୟତ୍ତ ଶାସନ ସମସ୍ତ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସମାନ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ବ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ।
 - (4) ସେ ବିଶ୍ବାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ବାୟତ୍ତ ଶାସନ ଦ୍ବାରା ଆର୍ଥିକ ସମୃଦ୍ଧି ହେବ ।
13. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଚୟର ଏକ ଉଦାହରଣ **ନୁହେଁ** ?
- (1) ପରିବାରର ସଦସ୍ୟତା
 - (2) ଧାର୍ମିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟତା
 - (3) ଏକ ବୃତ୍ତିଗତ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟତା
 - (4) ଜାତି ସମୂହର ସଦସ୍ୟତା
14. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁମାନଙ୍କୁ ନିଜସ୍ବ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏପରି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ଭେଦଭାବ କରିବ ନାହିଁ ?
- (1) ଅନୁକ୍ଷେପ 21
 - (2) ଅନୁକ୍ଷେପ 29
 - (3) ଅନୁକ୍ଷେପ 30
 - (4) ଅନୁକ୍ଷେପ 25
15. ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତାବାଦ ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ବିବୃତି ସଠିକ୍ ?
- (A) ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିଛି ।
 - (B) ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତାବାଦ ଧର୍ମକୁ ନେଇ, ରାଜନୀତିକୁ ନେଇ ନୁହେଁ ।
 - (C) ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ବିଶ୍ବାସୀ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ହୋଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ନ ହୋଇପାରନ୍ତି ।
 - (D) ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତାର ଫଳ ସ୍ବରୂପ ବୃହତ ଏବଂ ବିବିଧ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଏକାତ୍ମକ ଏବଂ ସମଜାତୀୟ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।
- ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ
- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ
 - (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
 - (3) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
 - (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
16. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିଚୟ ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କାରଣରୁ, ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଭେଦଭାବ ଏବଂ ବର୍ଜନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ?
- (A) ଲିଙ୍ଗ
 - (B) ଜାତିୟତା
 - (C) ଅକ୍ଷମତା
 - (D) ଜାତି
- ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ
- (1) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
 - (2) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ
 - (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D)
 - (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

17. Which of the following are true about Gram Sabha in Panchayati Raj ?

- (A) The Gram Sabha collects central taxes from the village.
- (B) The Gram Sabha consists of the entire body of citizens in a village.
- (C) The Gram Sabha is the general body that elects the local government.
- (D) The Gram Sabha participates in village-level development activities.

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

18. How did the Supreme Court enhance Fundamental Rights, particularly relating to the Right to Life under Article 21 ?

- (1) By restricting individual liberty.
- (2) By narrowing the scope of Article 20.
- (3) By expanding the interpretation to include various aspects of a quality life.
- (4) By expanding the scope of Fundamental Duties.

19. Who amongst the following Sociologists remarked that tribal institutions in themselves need not necessarily be democratic in their structure and functioning ?

- (1) Tiplut Nongbri
- (2) Virginius Xaxa
- (3) Verrier Elwin
- (4) G.S. Ghurye

20. Match **List-I** with **List-II**.

List-I (Dominant Caste)	List-II (Region)
(A) Rajputs	(I) Andhra Pradesh
(B) Lingayats	(II) Punjab
(C) Jat Sikhs	(III) Karnataka
(D) Kammas	(IV) Uttar Pradesh

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (IV), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (I)
- (2) (A) - (III), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (IV), (C) - (II), (D) - (III)
- (4) (A) - (II), (B) - (IV), (C) - (III), (D) - (I)

SPACE FOR ROUGH WORK

17. ପଞ୍ଚାୟତିରାଜରେ ଗ୍ରାମସଭା ବିଷୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସତ୍ୟ ?

- (A) ଗ୍ରାମସଭା ଗ୍ରାମରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାଏ।
 (B) ଗ୍ରାମସଭାରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁର ସମସ୍ତ ନାଗରିକ ସଂସ୍ଥା ସାମିଲ ହୋଇଥାନ୍ତି।
 (C) ଗ୍ରାମସଭା ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚିତ କରିଥାଏ।
 (D) ଗ୍ରାମ ସଭା ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
 (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

18. ସ୍ୱପ୍ନିତ କୋର୍ଟ କିପରି ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ, ବିଶେଷ କରି ଜୀବନର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନୁଛେଦ 21 ଅନୁଯାୟୀ ?

- (1) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ସୀମିତ କରି
 (2) ଅନୁଛେଦ 20ର ପରିସରକୁ ସଙ୍କୁଚିତ କରି
 (3) ଗୁଣାତ୍ମକ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ବିସ୍ତାର କରି
 (4) ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି

19. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆଦିବାସୀ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ?

- (1) ଟିପ୍ପୁଟ ନୋଙ୍ଗ୍ଡି (2) ଭର୍ଜିନିଆସ ଜାନ୍ସା/ଖାଖା
 (3) ଭେରିୟର ଏଲ୍‌ଫିନ (4) ଜି.ଏସ୍. ଘୁର୍ମେ

20. ତାଲିକା-I ସହିତ ତାଲିକା-IIକୁ ସଂଯୋଗ କର

ତାଲିକା-I (ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଜାତି)	ତାଲିକା-II (ଅଞ୍ଚଳ)
(A) ରାଜପୁତମାନେ	(I) ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ
(B) ଲିଙ୍ଗାୟତ	(II) ପଞ୍ଜାବ
(C) ଜାଟ ଶିଖମାନେ	(III) କର୍ଣ୍ଣାଟକ
(D) କାମ୍ବା	(IV) ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A) - (IV), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (I)
 (2) (A) - (III), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (IV)
 (3) (A) - (I), (B) - (IV), (C) - (II), (D) - (III)
 (4) (A) - (II), (B) - (IV), (C) - (III), (D) - (I)

SPACE FOR ROUGH WORK

21. Which of the following festivals are related to agriculture ?

- (A) Bihu
- (B) Baisakhi
- (C) Holi
- (D) Pongal

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

22. Which of the following are the indicators of globalisation of agriculture ?

- (A) Contract farming
- (B) Increased dependence of farmers on fertilisers and pesticides
- (C) Promotion of indigenous knowledge for agriculture
- (D) Entry of multinationals into agricultural sector

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (C) only
- (2) (A), (B) and (D) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

23. Under which of the following systems is all work broken down into its smallest repetitive elements and divided amongst the workers ?

- (1) Binary System
- (2) Corporate System
- (3) Flexi System
- (4) Scientific Management System

24. Match the concepts (**List-I**) with their respective descriptions (**List-II**) :

List-I (Concepts)	List-II (Descriptions)
(A) Liberalisation	(I) Economy based on information and technology
(B) Transnational Corporations	(II) Mixing of global and local culture
(C) Globalisation	(III) Companies producing goods and services in multiple countries
(D) Weightless Economy	(IV) Opening up of the economy to the global markets

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (I)
- (3) (A) - (IV), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (I)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

SPACE FOR ROUGH WORK

21. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ବଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି କୃଷି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ?

- (A) ବିହୁ
(B) ବୈଶାଖୀ
(C) ହୋଲି
(D) ପୋଙ୍ଗଲ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
(3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

22. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ହେଉଛି କୃଷିର ଜଗତୀକରଣର ସୂଚକ ?

- (A) ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଚାଷ
(B) ସାର ଏବଂ କୀଟନାଶକ ଉପରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ନିର୍ଭରଶୀଳତାରେ ବୃଦ୍ଧି
(C) କୃଷି ପାଇଁ ସ୍ୱଦେଶୀ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
(D) କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବେଶ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ
(3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

23. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଏହାର କ୍ଷୁଦ୍ରତମ ପୁନରାବୃତ୍ତୀୟ ଉପାଦାନରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ ?

- (1) ବାଇନାରୀ ସିଷ୍ଟମ (2) କର୍ପୋରେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ସିଷ୍ଟମ)
(3) ଫ୍ଲେକ୍ସି ସିଷ୍ଟମ (4) ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ସିଷ୍ଟମ)

24. ଧାରଣା (ତାଲିକା-I) କୁ ନିଜ ନିଜ ବର୍ଣ୍ଣନା (ତାଲିକା-II) ସହିତ ମେଳ କରନ୍ତୁ -

ତାଲିକା-I (ଧାରଣା)	ତାଲିକା-II (ବର୍ଣ୍ଣନା)
(A) ଉଦାରୀକରଣ	(I) ସୂଚନା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା
(B) ଆନ୍ତଃଦେଶୀୟ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ	(II) ବୈଶ୍ୱିକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ମିଶ୍ରଣ
(C) ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ୍ (ବିଶ୍ୱସ୍ଥାନୀକରଣ)	(III) ଏକାଧିକ ଦେଶରେ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀ
(D) ଓଜନହୀନ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥା	(IV) ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବିଶ୍ୱ ବଜାର ପାଇଁ ଉନ୍ନତ କରିବା

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV) (2) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (I)
(3) (A) - (IV), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (I) (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

SPACE FOR ROUGH WORK

25. Who among the following is credited with the invention of the printing press ?

- (1) Leonardo da Vinci
- (2) Johann Gutenberg
- (3) Galileo Galilei
- (4) Isaac Newton

26. Match the following individuals with their contributions to Indian media.

List-I (Individuals)	List-II (Contributions)
(A) Raja Rammohun Roy	(I) Started the Bombay Samachar
(B) Fardoonji Murzban	(II) Encouraged media to act as a watchdog of democracy
(C) Ishwar Chandra Vidyasagar	(III) Started the Shome Prakash
(D) Jawaharlal Nehru	(IV) Started the Sambad-Kaumudi

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III)
- (4) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (III), (D) - (II)

27. The Chipko Movement is an example of

- (1) Peasant Movement
- (2) Workers Movement
- (3) Ecological Movement
- (4) Dalit Movement

28. In South Bihar, the locals have a common resentment against migrant traders and moneylenders. What are these migrant groups known as ?

- (1) Nakarattars
- (2) Adivasis
- (3) Dikus
- (4) Oraons

25. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କାହାକୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ଉଦ୍ଭାବନ କରିବାର ଶ୍ରେୟ ଦିଆଯାଏ ?

- (1) ଲିଓନାର୍ଡୋ ଦା ଭିନସି
- (2) ଜୋହାନ୍ ଗୁଟେନବର୍ଗ
- (3) ଗାଲିଲିଓ ଗାଲିଲି
- (4) ଆଇଜାକ୍ ନ୍ୟୁଟନ୍

26. ଭାରତୀୟ ମିଡ଼ିଆରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ସହିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ମେଳ କରନ୍ତୁ ।

ତାଲିକା-I (ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷମାନେ)	ତାଲିକା-II (ଅବଦାନ)
(A) ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ	(I) ବୟେ ସମାଚାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।
(B) ଫରଦୁଖି ମୁର୍ଜବାନ	(II) ମିଡ଼ିଆକୁ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଲାଗି ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ ।
(C) ଇଶ୍ୱର ଚନ୍ଦ୍ର ବିଦ୍ୟାସାଗର	(III) ଶୋମ ପ୍ରକାଶ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।
(D) ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ	(IV) ସମ୍ବାଦ-କୌମୁଦି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III)
- (4) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (III), (D) - (II)

27. ଚିପକୋ ଆନ୍ଦୋଳନ ହେଉଛି ଏକ ଉଦାହରଣ

- (1) କୃଷକ ଆନ୍ଦୋଳନର
- (2) ଶ୍ରମିକ ଆନ୍ଦୋଳନର
- (3) ପରିବେଶ ଆନ୍ଦୋଳନର
- (4) ବଳିତ ଆନ୍ଦୋଳନର

28. ଦକ୍ଷିଣ ବିହାରରେ, ପ୍ରବାସୀ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ସାହୁକାରମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ଅସନ୍ତୋଷ ରହିଛି । ଏହି ପ୍ରବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ?

- (1) ନକରଙ୍ଗାରମାନେ
- (2) ଆଦିବାସୀମାନେ
- (3) ଡିକୁସ୍
- (4) ଓରାଓଁ

29. According to one of the theories of social movements, social conflict arises when a social group feels that it is worse off than others around it. What is this theory known as ?

- (1) Theory of Relative Deprivation
- (2) Theory of Reformatory Action
- (3) Theory of Redemptive Action
- (4) Theory of Resource Mobilization

30. Which of the following characteristics are associated with the Women's Movement of post-1947 ?

- (A) Involvement of women in nation building task
- (B) Growth of autonomous women's movement
- (C) All women suffer discrimination at uniform level
- (D) Change in ideology and organizational strategy

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (A), (B) and (C) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (B), (C) and (D) only

31. Match **List-I** with **List-II** :

List-I (Name of Sociologists)	List-II (Work)
(A) Nicholas Dirks	(I) Family, Kinship and Marriage in India
(B) Louis Dumont	(II) Homo-Hierarchicus-The Caste System and its Implications
(C) Patricia Uberoi	(III) Castes of Mind : Colonialism and the Making of Modern India
(D) Andre Beteille	(IV) The Reproduction of Inequality : Occupation, Caste and Family

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (II), (B) - (I), (C) - (IV), (D) - (III)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)
- (3) (A) - (III), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (IV)
- (4) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III)

SPACE FOR ROUGH WORK

29. ସାମାଜିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ସାମାଜିକ ବିବାଦ ତେବେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଏକ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନୁଭବ କରେ ଯେ ଏହା ଏହାର ଆଖପାଖର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଖରାପ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଛି । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କ'ଣ ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ?

- (1) ଆପେକ୍ଷିକ ବଞ୍ଚନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ (2) ସଂସ୍କାରମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
(3) ପ୍ରତିବାନାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ (4) ସମ୍ବଳ ସଞ୍ଚାରଣର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

30. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ 1947 ପରବର୍ତ୍ତୀ ମହିଳା ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ?

- (A) ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଅଂଶଗ୍ରହଣ
(B) ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ମହିଳା ଆନ୍ଦୋଳନର ବିକାଶ
(C) ସମସ୍ତ ମହିଳା ସମାନ ସ୍ତରରେ ଭେଦଭାବର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି
(D) ବିଚାରଧାରା ଏବଂ ସାଂଗଠନିକ ରଣକୌଶଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ (2) (A), (B) ଏବଂ (C) କେବଳ
(3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D) (4) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

31. ତାଲିକା-I ସହିତ ତାଲିକା-IIକୁ ସହ ସଂଯୋଗ କର

ତାଲିକା-I (ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ନାମ)	ତାଲିକା-II (କାର୍ଯ୍ୟ)
(A) ନିକୋଲାଇ ଡର୍ବ୍ସ	(I) ଫେମିଲି, କିନଶିପ ଏବଂ ମୈରିଜ ଇନ ଇଂଡିଆ
(B) ଲୁଇ ହୁମ୍ବେ	(II) ହୋମୋ-ହାଇରାରକିକସ-ଦ-କାସଟ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ ଇଟସ ଇଂପଲିକେଶନସ
(C) ପାଟ୍ରିସିଆ ଉବେରୟ	(III) କାଷ୍ଟସ ଆଫ ମାଇଂଡ : କୋଲୋନିୟାଲିଜମ ଏବଂ ଦ ମେକିଂଗ ଆଫ ମାର୍ଟନ ଇଂଡିଆ
(D) ଆଣ୍ଡ୍ରେ ବେଟେଲି	(IV) ଦି ରିପ୍ରୋଡକଶନ ଆଫ ଇନଇକ୍ୱାଲିଟୀ : ଆକ୍ୟୁପେଶନ, କାଷ୍ଟ ଏବଂ ଫେମିଲି

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A) - (II), (B) - (I), (C) - (IV), (D) - (III)
(2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (II)
(3) (A) - (III), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (IV)
(4) (A) - (IV), (B) - (II), (C) - (I), (D) - (III)

32. Match the following concepts (**List-I**) with their appropriate description (**List-II**) :

List-I (Concepts)	List-II (Definition)
(A) Fertility Rate	(I) Number of live births per 1000 women in the child bearing age group
(B) Total Fertility Rate	(II) Total number of live births that a hypothetical woman would have during her entire reproductive years
(C) Infant Mortality Rate	(III) Total number of women who die in childbirth per 1000 live births
(D) Maternal Mortality Rate	(IV) Number of deaths of babies before the age of one year per 1000 live births

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

33. The statement "The changes brought about in Indian society and culture as a result of over 150 years of British Rule, the term subsuming changes occurring at different levels...technology, institutions, ideology and values" refers to the process of _____.

Fill in the blank with the correct answer from the options given below.

- (1) Sanskritisation
- (2) Colonisation
- (3) Westernisation
- (4) Secularisation

34. In Begum Rokeya Sakhawat's book "Sultana's Dream" we find the following excerpt, "Where are the men ?..., where they ought to be...we shut our men indoors...just as we are kept in the zenana ?" What do these lines describe ?

- (1) Double standard imposed by male dominated society
- (2) Comparison of work done by men and women in a male dominated society
- (3) Reversal of roles of Gender
- (4) Challenging patriarchy

SPACE FOR ROUGH WORK

32. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକ (ତାଲିକା-I) କୁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା (ତାଲିକା-II) ସହିତ ମେଳ କରନ୍ତୁ ।

ତାଲିକା-I (ଧାରଣା)	ତାଲିକା-II (ସଂଖ୍ୟା)
(A) ପ୍ରଜନନ ହାର	(I) ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ବୟସ ବର୍ଷରେ ପ୍ରତି 1000 ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଜିବନ୍ତ ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
(B) ମୋଟ ପ୍ରଜନନ ହାର	(II) ଜଣେ କାନ୍ଥନିକ ମହିଳା ତା'ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଜନନ ବର୍ଷରେ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଜୀବନ୍ତ ଜନ୍ମ ଦେଇଥାନ୍ତା
(C) ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ ହାର	(III) ପ୍ରତି 1000 ଜୀବନ୍ତ ଜନ୍ମରେ ପ୍ରସବ ସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରୁଥିବା ମହିଳାଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା
(D) ମାତୃ ମୃତ୍ୟୁ ହାର	(IV) ପ୍ରତି 1000 ଜୀବନ୍ତ ଜନ୍ମରେ ଏକ ବର୍ଷ ବୟସ ପୂର୍ବରୁ ଶିଶୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

33. ଏହି ବିବୃତିରେ କୁହାଯାଇଥିବା : "150 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିରେ ଆସିଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଏହି ଶବ୍ଦଟି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଘଟୁଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛି । ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା, ଅନୁଷ୍ଠାନ, ବିଚାରଧାରା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବୋଧ " _____ ର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।

- (1) ସଂସ୍କୃତିକରଣ
- (2) ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ
- (3) ପାଶ୍ଚାତ୍ୟକରଣ
- (4) ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତାକରଣ

34. ବେଗମ ରୋକେୟା ସାଖାବତଙ୍କ ପୁସ୍ତକ 'ସୁଲତାନାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ "ରେ ଆମେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଂଶ ପାଇଥାଉ," ପୁରୁଷମାନେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି? ସେମାନେ କେଉଁଠି ରହିବା ଉଚିତ ଆମେ ଆମ ଲୋକଙ୍କୁ ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଥାଉ । ଯେପରି ଆମକୁ ଜେନାନାରେ ରଖାଯାଇଥାଏ ? ଏହି ଧାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରେ ?

- (1) ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ବୈଧ ମାନ
- (2) ପୁରୁଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ସମାଜରେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ତୁଳନା
- (3) ଲିଙ୍ଗଗତ ଭୂମିକାର ବିପରିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ
- (4) ପିତୃସତ୍ତାକୁ ଆହ୍ୱାନ

35. For which of the following social reasons is the city preferred over village ?

- (A) Decline of common resources in villages
- (B) Opportunity for earning cash income
- (C) Sufficient work opportunity
- (D) Relative Anonymity

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A), (B) and (D) only
- (2) (B), (C) and (D) only
- (3) (A), (B), (C) and (D)
- (4) (A), (C) and (D) only

36. Which of the following factors was **not** responsible for unification of India under Colonial rule ?

- (1) Socio-Cultural
- (2) Economic
- (3) Political
- (4) Administrative

37. Which of the following factors was **not** considered significant during industrialisation in independent India ?

- (1) Development of heavy and machine-making industries
- (2) Expansion of the public sector
- (3) Presence of a large cooperative sector
- (4) Role of coastal cities for trading purpose

38. In which of the following States is Birhor tribe found ?

- (1) Assam
- (2) Bihar
- (3) Rajasthan
- (4) Nagaland

39. The term “prejudice” refers to _____.

Fill in the blank with the correct answer from the options given below.

- (1) Community identity
- (2) Social inequality
- (3) Pre-judgement
- (4) Individual's life chances

40. Which of the following leaders is **not** associated with AITUC ?

- (1) M.N. Roy
- (2) S.A. Dange
- (3) V.V. Giri
- (4) Jayprakash Narayan

SPACE FOR ROUGH WORK

35. କେଉଁ ସାମାଜିକ କାରଣରୁ ସହରକୁ ଗ୍ରାମ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରାଯାଏ ?

- (A) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ବଳର ହ୍ରାସ
- (B) ନଗଦ ଆୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ
- (C) ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ
- (D) ଆପେକ୍ଷିକ ପରିଚୟହୀନତା

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛିନ୍ତୁ

- (1) (A), (B) ଏବଂ (D) କେବଳ
- (2) (B), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ
- (3) (A), (B), (C) ଏବଂ (D)
- (4) (A), (C) ଏବଂ (D) କେବଳ

36. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କାରକ ଔପନିବେଶିକ ଶାସନ ଅଧୀନସ୍ଥ ଭାରତର ଏକୀକରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ ନଥିଲା ?

- (1) ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ
- (2) ଆର୍ଥିକ
- (3) ରାଜନୈତିକ
- (4) ପ୍ରଶାସନିକ

37. ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ଶିଳ୍ପାୟନ ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କାରକକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇନଥିଲା ?

- (1) ଭାରୀ ଏବଂ ମେସିନ୍ ତିଆରି ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ
- (2) ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ
- (3) ଏକ ବୃହତ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଉପସ୍ଥିତି
- (4) ବାଣିଜ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସହରଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା

38. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ବିରହୋର ଜନଜାତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ?

- (1) ଆସାମ
- (2) ବିହାର
- (3) ରାଜସ୍ଥାନ
- (4) ନାଗଲାଣ୍ଡ

39. "ପକ୍ଷପାତ" ଶବ୍ଦଟି _____ କୁ ବୁଝାଏ ।

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।

- (1) ଗୋଷ୍ଠାଗତ ପରିଚୟ
- (2) ସାମାଜିକ ଅସମାନତା
- (3) ପୂର୍ବ-ବିଚାର
- (4) ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ ସମ୍ଭାବନା

40. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ନେତା ଏ. ଆଇ.ଟି.ୟୁ.ସି. ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନୁହନ୍ତି ?

- (1) ଏମ୍.ଏନ୍.ରୟ
- (2) ଏସ୍.ଏ.ଡାଙ୍ଗେ
- (3) ଭି.ଭି.ଗିରି
- (4) ଜୟପ୍ରକାଶ ନାରାୟଣ

Read the given passage carefully and answer the next five questions.

In many ways it was a major political change, namely, *the collapse of the erstwhile socialist world* that hastened globalisation and also gave a specific economic and political approach to the economic policies that underpin globalisation. These changes are often termed as neo-liberal economic measures. We have already seen what concrete steps the liberalisation policy took in India. Broadly, these policies reflect a political vision of free enterprise which believes that a free reign to market forces will be both efficient and fair. It is, therefore, critical of both State regulation and State subsidies. The existing process of Globalisation in this sense does have a political vision as much as an economic vision.

41. What does the term 'liberalisation policy' refer to in the given passage ?
- (1) Regulation of State subsidies
 - (2) Regulation of market forces
 - (3) Regulation of social welfarism
 - (4) De-regulation of market forces
42. What is the central political vision reflected in the economic policies underpinning Globalisation ?
- (1) Free enterprise
 - (2) State subsidies
 - (3) Centralised power
 - (4) State regulation
43. What is the economic measure that accompanied the collapse of the socialist world and the advent of Globalisation ?
- (1) Conservative measures
 - (2) Welfare measures
 - (3) Neo-liberal measures
 - (4) Protectionist measures
44. What major political change is highlighted in the passage ?
- (1) Collapse of Welfare State
 - (2) Collapse of Capitalist State
 - (3) Collapse of Socialist State
 - (4) Collapse of trade protectionism
45. According to the passage, what is the political vision behind Globalisation ?
- (1) It supports State regulation
 - (2) It is critical of State regulation
 - (3) It advocates for Socialist State
 - (4) It advocates for State subsidies

ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ରାଜନୈତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଥିଲା, ଯଥା ପୂର୍ବତନ ସମାଜବାଦୀ ବିଶ୍ୱର ପତନ ଯାହା ଜଗତୀକରଣକୁ ହରାନ୍ତି କରିଥିଲା ଏବଂ ଜଗତୀକରଣକୁ ଆଧାର କରୁଥିବା ଅର୍ଥନୈତିକ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲା । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାୟତଃ ନବ-ଉଦାରବାଦୀ ଆର୍ଥିକ ପଦକ୍ଷେପ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିଛୁ ଯେ ଭାରତରେ ଉଦାରୀକରଣ ନୀତି କେତେ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲା । ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ, ଏହି ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ମୁକ୍ତ ଉଦ୍‌ଯୋଗର ଏକ ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ, ଯାହା ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ବଜାର ଶକ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ମୁକ୍ତ ଶାସନ ଉତ୍ତମ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ହେବ । ତେଣୁ ଏହା ଉତ୍ତମ ରାଜ୍ୟ ନିୟାମକ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ ବା ସବସିଡି ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଗତୀକରଣର ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଭଳି ଏକ ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

41. ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଛେଦରେ 'ଉଦାରୀକରଣ ନୀତି' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (1) ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ସବସିଡିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- (2) ବଜାର ଶକ୍ତିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- (3) ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣବାଦର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
- (4) ବଜାର ଶକ୍ତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମୁକ୍ତ କରିବା

42. ଜଗତୀକରଣକୁ ଆଧାର କରୁଥିବା ଆର୍ଥିକ ନୀତିରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କ'ଣ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ?

- (1) ମୁକ୍ତ ଉଦ୍‌ଯୋଗ
- (2) ସରକାରୀ ସବସିଡି
- (3) କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କ୍ଷମତା
- (4) ରାଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ

43. ସମାଜବାଦୀ ବିଶ୍ୱର ପତନ ଏବଂ ଜଗତୀକରଣର ଆଗମନ ସହିତ କେଉଁ ଆର୍ଥିକ ପଦକ୍ଷେପର ଆଗମନ ହେଲା ?

- (1) ରକ୍ଷଣଶୀଳ ପଦକ୍ଷେପ
- (2) କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ
- (3) ନବ-ଉଦାରବାଦୀ ପଦକ୍ଷେପ
- (4) ସଂରକ୍ଷଣବାଦୀ ପଦକ୍ଷେପ

44. ଏହି ଅନୁଛେଦରେ କେଉଁ ପ୍ରମୁଖ ରାଜନୈତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ?

- (1) କଲ୍ୟାଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପତନ
- (2) ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପତନ
- (3) ସମାଜବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପତନ
- (4) ବାଣିଜ୍ୟିକ ସଂରକ୍ଷଣବାଦର ପତନ

45. ଏହି ଅନୁଛେଦ ଅନୁସାରେ, ଜଗତୀକରଣ ପଛରେ ଥିବା ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କ'ଣ ?

- (1) ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନିୟାମକକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ।
- (2) ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନିୟମର ସମାଲୋଚନା କରେ ।
- (3) ଏହା ସମାଜବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ ଓକିଲାତି କରେ ।
- (4) ଏହା ସରକାରୀ ଛାଡ଼ ବା ସବସିଡି ପାଇଁ ଓକିଲାତି କରେ ।

SPACE FOR ROUGH WORK

Read the given passage carefully and answer the next five questions.

My grandfather, like most Nagas who had come into close contact with Europeans, was convinced that education was the only way to get ahead in life. He aspired for his children the kind of life he had seen being lived by the British administration and missionaries. He sent my mother away to school, first in neighbouring Assam, then as far as Shimla. My mother was encouraged by one of the more educated men in her village who told her that with an education in these new times, she could even become like the Indian lady who spoke before the world : Vijaylaxmi Pandit, who represented India at the UN. My father by dint of his own intelligence and hard work, put himself through the local mission school and college in Shillong. All Nagas of my parents' generation who were able to, chose to get educated in English. For them, it was more than a gateway to upward mobility. In a region where tribes that live no more than 20 kms apart speak completely different languages, it was a medium through which they could communicate amongst themselves and with the world. They became the voice of their people and made English the official state language.

46. Which of the following is the main reason for opening up of new opportunities for the people of North-East ?
(1) Urbanization	(2) Sanskritization
(3) Western education	(4) Modernization
47. According to the passage, which of the following is a gateway to upward mobility ?
(1) Politics	(2) Education
(3) Cultural change	(4) Social change
48. Name the process through which the movement of individuals takes place from their existing status to improved status.
(1) Sanskritization	(2) Westernization
(3) Assimilation	(4) Upward Mobility
49. Who among the following represented India at the UN ?
(1) Jawaharlal Nehru	(2) Vijaylakshmi Pandit
(3) British Missionaries	(4) Naga leaders
50. Which of the following is the reason for improved communication among the different factions of the Naga tribes ?
-	
--
(1) Use of English language
(2) Missionary help
(3) Naga leaders
(4) Working together in British administration

SPACE FOR ROUGH WORK

ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଅଧିକାଂଶ ନାଗାମାନଙ୍କ ଭଳି ମୋ ଜେଜେବାପା, ଯେଉଁମାନେ ଯୁରୋପୀୟମାନଙ୍କ ସହ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଥିଲେ, ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଜୀବନରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷା । ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ମିଶନାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେ ଯେପରି ଜୀବନ ବିଚାରିଥିବାର ଦେଖିଥିଲେ, ସେପରି ଜୀବନ ସେ ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେ ମୋ ମାଆଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ାଣୀ ଆସାମରେ, ତା'ପରେ ସିମଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ମୋ ମାଆଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଗାଁର ଜଣେ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତାପିତ କରିଥିଲେ, ଯିଏ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ନୂତନ ସମୟରେ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସେ ବିଶ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ୟବସାୟ ଦେଇଥିବା ଭାରତୀୟ ମହିଳାଙ୍କ ପରି ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଣ୍ଡିତ, ଯିଏ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘରେ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ । ମୋ ବାପା ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଶିଳ୍ପର ସ୍ଥାନୀୟ ମିଶନ ସ୍କୁଲ ଏବଂ କଲେଜ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । ମୋ ପିତାମାତାଙ୍କ ପିଢ଼ିର ସମସ୍ତ ନାଗା ଯେଉଁମାନେ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ, ସେମାନେ ଇଂରାଜୀରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଞ୍ଛୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ଏହା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ଗତିଶୀଳତାର ଏକ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏପରି ଏକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁଠାରେ 20 କିଲୋମିଟରରୁ ଅଧିକ ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ଜନଜାତି ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା କହିବା ବ୍ୟତୀତ, ଏହା ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଥିଲା ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱର ପାଲଟିଥିଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜୀକୁ ସରକାରୀ ରାଜ୍ୟ ଭାଷାରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ ।

46. ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାଂଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୂତନ ସୁଯୋଗ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ?
- (1) ସହରୀକରଣ
 - (2) ସଂସ୍କୃତିକରଣ
 - (3) ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
 - (4) ଆଧୁନିକୀକରଣ
47. ଏହି ଅନୁଛେଦ ଅନୁସାରେ, ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ହେଉଛି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ଗତିଶୀଳତାର ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ?
- (1) ରାଜନୀତି
 - (2) ଶିକ୍ଷା
 - (3) ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ
 - (4) ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ
48. କେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଗତିବିଧି ସେମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତିରୁ ଉନ୍ନତ ସ୍ଥିତିକୁ ହୋଇଥାଏ ତାହାର ନାମ ଲେଖନ୍ତୁ ?
- (1) ସଂସ୍କୃତିକରଣ
 - (2) ପାଶ୍ଚାତ୍ୟକରଣ
 - (3) ସମୟ
 - (4) ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ଗତିଶୀଳତା
49. ନିମ୍ନଲିଖିତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଜାତିସଂଘରେ ଭାରତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ?
- (1) ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ
 - (2) ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଣ୍ଡିତ
 - (3) ବ୍ରିଟିଶ ମିଶନାରୀମାନେ
 - (4) ନାଗା ନେତାମାନେ
50. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ନାଗା ଜନଜାତିର ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ନତ ଯୋଗାଯୋଗର କାରଣ ?
- (1) ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର
 - (2) ମିଶନାରୀ ସହାୟତା
 - (3) ନାଗା ନେତାମାନେ
 - (4) ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରଶାସନରେ ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

Read carefully the following instructions :

8. No candidate will be allowed to leave the OMR Answer Sheet blank. If any OMR Answer Sheet is found blank, it shall be crossed by the Invigilator with his/her signature, mentioning "Cancelled" on it.
9. Do not tear or fold any page of the Test Booklet and OMR Answer Sheet.
10. Candidates are advised to ensure that they fill the correct particulars on the OMR Answer Sheet, i.e., Application No., Roll No., Test Booklet No., Name, Mother's Name, Father's Name and Signature.
11. In case of any discrepancy in any question between English and Hindi/Regional language version, the English version will be considered as the final version for evaluation.
12. Rough work is to be done in the space provided for this purpose in the Test Booklet only.
13. The answers will be evaluated through electronic scanning process. Incomplete or incorrect entries may render the OMR Answer Sheet invalid.
14. Candidates are advised not to fold or make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Use of Eraser, Nail, Blade, White Fluid/Whitener, etc., to smudge, scratch or damage in any manner the OMR Answer Sheet during examination is strictly prohibited. Candidature and OMR Answer Sheet of candidates using Eraser, Nail, Blade or White Fluid/Whitener to smudge, scratch or damage in any manner shall be cancelled.
15. There will be one copy of OMR Answer Sheet i.e., the Original Copy. After the examination is over, the candidate shall hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator. The candidate can take away the Test Booklet after the examination is over. If the candidate does not hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator and goes away with the OMR Answer Sheet, his/her candidature shall be cancelled and criminal proceedings shall also be initiated against him/her.
16. Candidates are advised strictly not to carry handkerchief, any mobile phone, any type of watch, belt or wear ornaments like ring, chain, ear-ring, etc., electronic or communication device, pen, pencil, eraser, sharpener and correction fluid to the Examination Centre. If any candidate is found possessing any such item, he/she will not be allowed to enter the examination centre. Possession of a mobile phone or any other aiding material as mentioned above by the candidate in the examination room will be treated as a serious violation and it may lead to cancellation of the candidature and debarring him/her from future examinations.
17. If a candidate violates any instructions or shows any indiscipline or misbehaviour, appropriate action will be taken including cancellation of candidature and debarring from future examinations.
18. Use of electronic/manual calculator is **not** allowed.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ସାବଧାନର ସହିତ ପଢନ୍ତୁ :

8. କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରଟି ଖାଲି ଛାଡ଼ିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ। ଯଦି କୌଣସି OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ର ଖାଲି ପାଇଯାଏ, ତାହେଲେ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସହ ଅନୁମତିତ କରାଯିବ ଏବଂ "ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି" ବୋଲି ଲେଖାଯିବ।
9. ଟେଷ୍ଟ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଏବଂ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ର କୌଣସି ପୃଷ୍ଠାକୁ ଛିଣ୍ଡେଇବା କିମ୍ବା ମୋଡ଼ିବାର ଅନୁମତି ନାହିଁ।
10. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ସଠିକ ବିବରଣୀ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି, ଯଥା ଆବେଦନ ନମ୍ବର, ରୋଲ୍ ନମ୍ବର, ଟେଷ୍ଟ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ନମ୍ବର, ନାମ, ମା'ଙ୍କ ନାମ, ପିତାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଦସ୍ତଖତ କରିଛନ୍ତି।
11. ଯଦି ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ହିନ୍ଦୀ/ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ସଂସ୍କରଣ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନରେ ବୈଷମ୍ୟ ଥାଏ, ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣକୁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସଂସ୍କରଣ ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ିବ।
12. ଖସଡ଼ା କାମ କେବଳ ଟେଷ୍ଟ ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଏ ହା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ କରିବାକୁ ହେବ।
13. ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସ୍କାନିଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ। ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଭୁଲ ପ୍ରବେଶ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ଅବୈଧ ବା ଅମାନ୍ୟ କରିଦେବ।
14. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ କୌଣସି ମୋଡ଼ାବା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଚିହ୍ନ ଲଗାଇବାକୁ ଅନୁମତି ନାହିଁ। ଇରେଜର, ନଖ, କ୍ଲେଡ, ଶୁଭ୍ର ତରଳ/ଖାଇତନର ଆଦିର ବ୍ୟବହାର କରି OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରକୁ ଯେକୌଣସି ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିବା ନିଷିଦ୍ଧ ରହିଛି। ଏହାକୁ ଭଲଦିନ କରିଥିବା ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଏବଂ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ର ରଦ୍ଦ କରାଯିବ।
15. OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରର ଏକ ପ୍ରତିଲିପି ରହିବ, ଅର୍ଥାତ୍ ମୂଳ ପ୍ରତିଲିପି। ପରୀକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରଟି ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଦେବେ। ପରୀକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଟେଷ୍ଟ ବୁକ୍ଲେଟ୍ ନେଇଯାଇ ପାରିବ। ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ OMR ଉତ୍ତର ପତ୍ରଟି ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ଚାଲିଯିବେ, ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା (ପ୍ରାର୍ଥୀପତ୍ର) ରଦ୍ଦ କରାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଆପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟବାହୀ ହେବ।
16. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ରୁମାଲ, କୌଣସି ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍, କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଘଣ୍ଟା, ବେଲ୍ଟ, କିମ୍ବା ଅଳଙ୍କାର ଯଥା ମୁଦି, ଟେନ, କାନଫୁଲ ଅଳଙ୍କାର ଇତ୍ୟାଦି କିମ୍ବା ଯୋଗାଯୋଗ ଉପକରଣ, କଲମ, ପେନ୍ସିଲ, ଇରେଜର, ମୁନିଆଁ କରିବା ବସ୍ତୁ ଏବଂ ସଂସୋଧନ ତରଳ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ନେଇ ଯିବାକୁ କଠୋରଭାବରେ ନିଷିଦ୍ଧ ରହିଛି। ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏହି ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଧାରଣ କରିଥିବେ, ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇବେ ନାହିଁ। ପରୀକ୍ଷା କକ୍ଷରେ ମୋବାଇଲ ଫୋନ୍ କିମ୍ବା ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସାହାଯ୍ୟ ଉପକରଣ ଧାରଣ କରାଯିବାକୁ ଗମ୍ଭୀର ଭଲଦିନ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପରୀକ୍ଷାରୁ ବାରଣ କରାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା(ପ୍ରାର୍ଥୀ ପତ୍ର) ରଦ୍ଦ କରାଯିବ।
17. ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଭଲଦିନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନୁଶାସନହୀନ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାନ୍ତି, ତାହାର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା (ପ୍ରାର୍ଥୀ ପତ୍ର) ରଦ୍ଦ କରାଯିବ, ଉଚିତ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ପରୀକ୍ଷାରୁ ତାଙ୍କୁ ବାରଣ କରାଯିବ।
18. ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ/ମାନ୍ୟୁଆଲ କ୍ୟାଲକୁଲେଟରର ବ୍ୟବହାର ନିଷିଦ୍ଧ ରହିଛି।